

3 Ιανουαρίου 2013

«Ένα μουσείο αληθινό διαμάντι»

[Αφιέρωμα](#) / [Μουσεία και Πολιτισμός](#)

[Βασίλειος Χάδος, Συντονιστής Περιεχομένου Ενότητας Πολιτισμού - Πεμπτούσα](#)

Μια ξεχωριστή εμπειρία περιμένει τους επισκέπτες της Θεσσαλονίκης, αλλά και τους ντόπιους κατοίκους της πόλης. Μια βόλτα στο κέντρο της πόλης επί της Βογατσικού και Μητροπόλεως θα μας φέρει στην είσοδο του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Ο εκθεσιακός χώρος εγκαινιάστηκε από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια την 27η Οκτωβρίου του 2006.

Πρόκειται για ένα έργο εμπνευσμένο από τον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Άνθιμο. Το ιδιαίτερο του μουσειακού χώρου είναι η άρμωση των θεολογικών-δογματικών δεδομένων με εκείνα της της μουσειακής επιστήμης. Γι αυτό η έκθεση απαιτούσε μια διεπιστημονική προσέγγιση. Η σύμπραξη Θεολόγου-Δογματολόγου και Αρχαιολόγου-Βυζαντινολόγου ήταν αναγκαία για την επίτευξη του πρωτόφαντου εγχειρήματος. Με αυτό το σκεπτικό συνέδραμαν ο καθηγητής της Δογματικής Θεολογίας του Α.Π.Θ. κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης και ο επίκουρος καθηγητής της Βυζαντινής Αρχαιολογίας του ίδιου Πανεπιστημίου, κ. Αθανάσιος Σέμογλου. Την αρχιτεκτονική-μουσειολογική μελέτη είχαν: ο Αρχιτέκτονας και καθηγητής του Α.Π.Θ. κ. Πάνος Τζώνος, η καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης και Μουσειολογίας, Ματούλα Σκαλτσά του Α.Π.Θ. και η Παρασκευή Νίτσιου Αρχαιολόγος-Σύμβουλος Αποκατάστασης Μνημείων.

Στο Εκκλησιαστικό μουσείο εκτίθενται 170 και πλέον εικόνες. Η πλούσια συλλογή του περιλαμβάνει εικόνες της υστεροβυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου από την Θεσσαλονίκη και την ευρύτερη περιοχή. Η συλλογή περιλαμβάνει καλλιτεχνικά ρεύματα από τον 14ο αι. μέχρι και σήμερα. Εικόνες τέμπλου, βημόθυρα, σταυρούς τέμπλων, φορητές εικόνες και τρίπτυχα, είναι μέρος του εικονογραφικού υλικού με ιδιαίτερο εικονογραφικό και τεχνοτροπικό ενδιαφέρον.

Η Έκθεση εκτυλίσσεται έχοντας ως βάση και σκεπτικό το «Σύμβολο της Πίστεως» και ο τρόπος που οι εικόνες το «εικονογραφούν».

Αρχικά θα συναντήσουμε μια εισαγωγική ενότητα με τίτλο: **Η εικόνα στο σώμα της Εκκλησίας**, κατά την οποία δίνεται η ιστορική βάση της εικονογραφίας.

Εν συνεχεία η δεύτερη ενότητα έχει τίτλο: **Το Σύμβολο της πίστεως και η εικόνα**, η οποία αποτελεί και τον πυρήνα της Έκθεσης. Στις τέσσερις υποενότητες που την αναπτύσσουν τονίζεται, ότι οι εικόνες εκφράζουν το δόγμα και ότι η Εκκλησία δια των εικόνων θεσμοθετεί και συγκροτεί την παράδοση της πίστης της.

Στην ενότητα 3 με τίτλο: **Τα μετά το Βυζάντιο**, αναδεικνύεται η επίδραση της δυτικής ζωγραφικής στην ορθόδοξη αγιογραφία, αλλά και το καίριο ζήτημα του συμβολισμού στην εκκλησιαστική τέχνη.

Η ενότητα 4 φέρει τον τίτλο: **Εκκλησία Κυρίου, εκκλησία πιστών**, αναφέρεται

στο μυστήριο της Θ. Ευχαριστίας και το συμβολικό χαρακτήρα του ναού.

Η ενότητα 5 με τίτλο: **Η Ιερά Μητρόπολις της αγιοτόκου Θεσσαλονίκης**, εξετάζει την πορεία της Ι. Μ. Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο της ιστορία της πόλης.

Πιστεύουμε ότι το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Ι.Μ. Θεσσαλονίκης συμβάλει στην «εξερεύνηση» της δογματικής σημασίας της εικόνας, ενώ αποτελεί άριστο δείγμα μουσειακής μελέτης. **«Ένα μουσείο μικρό μεν, αλλά δυνατό. Ένα μουσείο αληθινό διαμάντι»**, όπως είχε αναφέρει και ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Ευχόμαστε να αποτελέσει μια ακόμα πολιτισμική αφορμή της πόλης , αλλά και ένα σημείο θεολογικής «παιδαγωγίας». Μια επίσκεψη μπορεί να μας φανερώσει, όσα αυτό το άρθρο ακροθιγώς ανέπτυξε. Ώρες λειτουργίας: καθημερινώς εκτός Δευτέρας από της 10:00-14:00.

<http://bit.ly/11JStnI>